

Nr 35.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.; given Stockholms slott den 16 januari 1948.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370); samt
- 2) förordning angående ändrad lydelse av övergångsbestämmelserna till förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

F ö r s l a g

till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, att 35 §, 46 § 2 mom. och 53 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

35 §.

Till intäkt av tillfällig förvärvs- verksamhet hänföres intäkt, som skattskyldig haft av annan förvärvskälla än förut nämnts och som ej heller härflutit av kapital. Hit räknas således dels vinst å icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom, som förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång och varit i den skattskyldiges ägo, om det är fastighet, under mindre än tio år och eljest under mindre än fem år (realisationsvinst), ävensom lotterivinst, därest densamma icke jämlikt 19 § är frikallad från beskattning, *dels ock* intäkt genom tillfälligt bedriven vetenskaplig, litterär, konstnärlig eller därmed jämförlig verksamhet, intäkt av tillfälligt uppdrag, såsom uppdrag att förrätta bo-uppteckning, arvskifte, auktion, besiktning, värdering, skogsräkning, ävensom intäkt av annan därmed jämförlig inkomstgivande verksamhet av tillfällig natur.

(Se vidare anvisningarna.)

Föreslagen lydelse:

35 §.

Till intäkt av tillfällig förvärvs- verksamhet hänföres intäkt, som skattskyldig haft av annan förvärvskälla än förut nämnts och som ej heller härflutit av kapital. Hit räknas således dels vinst å icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom, som förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång och varit i den skattskyldiges ägo, om det är fastighet, under mindre än tio år och eljest under mindre än fem år (realisationsvinst), ävensom lotterivinst, därest densamma icke jämlikt 19 § är frikallad från beskattning, *dels* intäkt genom tillfälligt bedriven vetenskaplig, litterär, konstnärlig eller därmed jämförlig verksamhet, intäkt av tillfälligt uppdrag, såsom uppdrag att förrätta bo-uppteckning, arvskifte, auktion, besiktning, värdering, skogsräkning, ävensom intäkt av annan därmed jämförlig inkomstgivande verksamhet av tillfällig natur, *dels ock intäkt genom restitution, avkortning*

¹ Senaste lydelse, se beträffande 46 § 2 mom. 1932:291 samt beträffande 53 § 1 mom. 1946:260.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

eller avskrivning av sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående pensionsavgift enligt lagen om folkpensionering, för vilken avdrag av den skattskyldige åtnjutits vid tidigare års taxeringar.

(Se vidare anvisningarna.)

46 §.

2 m o m. I hemortskommunen — — — eller uppfostran;

2) för avgift till allmänna pensionsförsäkringen samt övrig pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, därest avgiften erlagts för den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, för hans make eller hans omvändiga barn, dock ej om avgiften erlagts till ränte- och kapitalförsäkringsanstalt eller på grund av försäkring mot engångspremie; samt

3) för premier — — — här ovan. Därest skattskyldig — — — nämnda tid.

Avdrag, som — — — sålunda uppburits.

53 §.

1 m o m. Skyldighet att — — — förvärvats; samt

för tid, under vilken han ej varit här i riket bosatt: för inkomst — — — av tjänst; samt

för vinst — — — eller rörelse;

46 §.

2 m o m. I hemortskommunen — — — eller uppfostran;

2) för dels sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående pensionsavgift enligt lagen om folkpensionering, som under beskattningsåret påförts den skattskyldige för honom själv eller, i förekommande fall, för hans make, dels ock avgift för annan pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, därest avgiften under beskattningsåret erlagts för den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, för hans make eller hans omvändiga barn, dock ej om avgiften erlagts till ränte- och kapitalförsäkringsanstalt eller på grund av försäkring mot engångspremie; samt

3) för premier — — — här ovan. Därest skattskyldig — — — nämnda tid.

Avdrag, som — — — sålunda uppburits.

53 §.

1 m o m. Skyldighet att — — — förvärvats; samt

för tid, under vilken han ej varit här i riket bosatt: för inkomst — — — av tjänst;

för vinst — — — eller rörelse; samt

för sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående pensionsavgift

Nuvarande lydelse:

b) staten:
för inkomst — — — eller rörelse.

Föreslagen lydelse:

enligt lagen om folkpensionering,
som restituerats, avkortats eller av-
skrivits, i den mån avdrag därför av
den skattskyldige åtnjuts vid tidi-
gare års taxeringar;

b) staten:
för inkomst — — — eller rörelse.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I samband med denna lags ikraftträdande skall följande iakttagas:

1) Äldre bestämmelser skola alltjämt tillämpas i fråga om sådana pensionsavgifter enligt 4 § lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering, vilka erlagts eller erläggas för år 1946 eller tidigare år.

2) Vid 1948 års taxering äger skattskyldig åtnjuta avdrag för obligatorisk pensionsavgift enligt lagen om folkpensionering med belopp, som motsvarar vad den skattskyldige erlagt såsom sådan avgift under det beskattningsår, för vilket taxering skett under år 1947.

F ö r s l a g

till

förordning angående ändrad lydelse av övergångsbestämmelserna till förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

Häri genom förordnas, att punkterna 1 och 2 i övergångsbestämmelserna till förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

1) Äldre bestämmelser — — — tidigare år.

2) I fråga om skatt, som erlagts eller erlägges på grund av 1946 eller tidigare års taxeringar, skola i stället för bestämmelserna i 2, 4 och 6 §§ motsvarande stadganden i den äldre förordningen alltjämt äga tillämpning.

Föreslagen lydelse:

1) Äldre bestämmelser — — — tidigare år.

Vid 1948 års taxering äger skattskyldig åtnjuta avdrag för obligatorisk pensionsavgift enligt lagen om folkpensionering med belopp, som motsvarar vad den skattskyldige erlagt såsom sådan avgift under det beskattningsår, för vilket taxering skett under år 1947.

2) I fråga om skatt, som erlagts eller erlägges på grund av 1946 eller tidigare års taxeringar, så ock i fråga om sådana pensionsavgifter enligt 4 § lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering, vilka erlagts eller erläggas för år 1946 eller tidigare år, skola i stället för bestämmelserna i 2, 4 och 6 §§ motsvarande äldre bestämmelser alltjämt äga tillämpning.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 ja-
nuari 1948.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler fråga om *ändring av bestämmelserna i kommunalskattelagen angående avdrag för pensionsavgifter enligt lagen om folkpensionering m. m.* samt anför därvid följande.

Enligt 46 § 2 mom. kommunalskattelagen äger skattskyldig, som varit här i riket bosatt under hela beskattningsåret, njuta avdrag för, bland annat, avgift till allmänna pensionsförsäkringen samt övrig pensionsförsäkring, som ej avses i 33 §, därest avgiften erlagts för den skattskyldige själv eller, i förekommande fall, för hans make eller hans omyndiga barn, dock ej om avgiften erlagts till ränte- och kapitalförsäkringsanstalt eller på grund av försäkring mot engångspremie.

Därest skattskyldig endast under en del av beskattningsåret varit här i riket bosatt, skall avdrag, som nu sagts, åtnjutas allenast i den mån det belöper å nämnda tid.

1 4 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt stadgas, att skattskyldig, som varit här i riket bosatt under hela eller någon del av beskattningsåret, äger åtnjuta avdrag för, bland annat, avgifter för pensionsförsäkring i den omfattning som i 46 § 2 mom. kommunalskattelagen sägs.

Förordningen om statlig inkomstskatt trädde i kraft den 1 januari 1948. I fråga om 1948 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1948 eller tidigare år skola dock äldre bestämmelser fortfarande tillämpas. Vid taxeringen innevarande år gäller sålunda i här berörda avseende bestämmelsen i 4 § andra stycket förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. Denna är i motsvarande del likalydande med det förut återgivna stadgandet i förordningen om statlig inkomstskatt.

Departementschefen. Pensionsavgifter enligt lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering uttagas enligt 3 § uppbördsförordningen såsom preliminär skatt. Under ett visst beskattningsår kan en skattskyldig sålunda hava erlagt pensionsavgift dels såsom preliminär skatt och dels såsom kvarstående skatt. Beträffande skattskyldig, som erlagt A-skatt, samt beträffande sådan skattskyldig med B-skatt, som icke till fullo erlagt den

honom påförda skatten, kan emellertid svårligen avgöras med vilket belopp pensionsavgift ingår i den preliminärt erlagda skatten. Har vederbörande under samma år erlagt jämväl kvarstående skatt, uppstå liknande svårigheter att avgöra huru stor del av denna skatt som utgör pensionsavgift. I själva verket vet man icke annat än att den preliminära skatten för visst beskattningsår samt den kvarstående skatt, som erlägges andra året därefter, tillhoppa innefatta betalning för pensionsavgiften för året närmast efter förstnämnda år. På grund av nu angivna förhållanden kan efter det nya uppbörds-systemets genomförande rätten till avdrag för pensionsavgifter icke göras beroende av vilket belopp, som under beskattningsåret *erlagts* såsom sådan avgift. Avdragsrätten bör i stället utformas på liknande sätt som skett beträffande rätten till avdrag för kommunala utskylder vid statsskattetaxeringen. Avdrag bör sålunda medgivas för i slutlig eller tillkommande skatt ingående pensionsavgift, som under beskattningsåret *påförts* skattskyldig för honom själv eller, i förekommande fall, för hans make. Däremot torde avdrag icke böra medgivas en skattskyldig för i slutlig eller tillkommande skatt ingående pensionsavgift, som påförts icke den skattskyldige utan hans barn. En dylik avdragsrätt synes knappast behöflig med hänsyn, bland annat, till att folkpensionens belopp numera icke är avhängigt av de erlagda avgifternas summa. Det bör även framhållas att, därest en dylik utvidgad avdragsrätt medgäves, förfarandet skulle kompliceras genom att avdraget i vart fall finge reduceras med ett belopp motsvarande den del av de barnen påförda beloppen, som kunnat av dem själva utnyttjas vid deras egen taxering.

Jag vill i detta sammanhang även erinra om att, därest en make icke kunnat vid taxeringen utnyttja maken tillkommande avdrag för påförd pensionsavgift, bristen må avräknas å den andre makens inkomst enligt bestämmelserna i 52 § 1 mom. kommunalskattelagen och motsvarande stadgande i förordningen om statlig inkomstskatt.

Därest avdragsrätten utformas på sätt nyss förordats bör — liksom redan skett beträffande rätten till avdrag för kommunala utskylder — till skattepliktig inkomst hänföras pensionsavgift, som restituerats, avkortats eller avskrivits, i den mån avdrag därför av den skattskyldige åtnjutits vid tidigare års taxeringar.

Den föreslagna omläggningen beträffande rätten till avdrag för pensionsavgifter bör föranleda ändring av 35 §, 46 § 2 mom. och 53 § 1 mom. kommunalskattelagen.

De ändrade bestämmelserna böra träda i kraft dagen efter den, då författning i ämnet utkommit från trycket i Svensk författningssamling. För pensionsavgifter, som erläggas enligt den äldre lagen om folkpensionering, bör dock allttjämt avdrag vid taxering medgivas med det erlagda beloppet.

Enligt 2 § 2 mom. uppbördsförordningen innefattar slutlig och tillkommande skatt även pensionsavgift enligt lagen om folkpensionering. Med hänsyn härtill och till den nuvarande avfattningen av 2, 4 och 6 §§ förordningen om statlig inkomstskatt torde i detta sammanhang icke erfordras

annan ändring av sistnämnda förordning än viss jämkning av övergångsbestämmelserna till densamma.

Vad härefter särskilt angår 1948 års taxering torde — såsom i det följande skall närmare utvecklas — särskilda regler härför böra gälla.

Enligt 2 § lagen den 29 juni 1946 (nr 432) angående införande av nya lagen om folkpensionering skola pensionsavgifter icke påföras för år 1947. Under sistnämnda år hava emellertid preliminärt erlagts dylika avgifter för år 1948. Då skattskyldig sålunda för år 1947 icke kommer att påföras pensionsavgift i form av slutlig skatt, kan enligt de förut föreslagna bestämmelserna något avdrag för pensionsavgift icke göras vid taxeringarna till kommunal inkomstskatt samt till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt år 1948. Till följd härav skulle de skattskyldiga på grund av 1948 års taxering komma att påföras högre skatt än som skulle hava skett om det nya upp-bördssystemet icke genomförts. Ett dylikt resultat synes mindre tillfredsställande. Vid 1948 års taxering bör därför avdrag för pensionsavgifter med-givas på enahanda sätt som föreskrivits beträffande kommunal skatt vid 1948 års taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. Avdrag bör så-lunda beviljas med samma belopp som skattskyldig fått avdraga vid 1947 års taxering, d. v. s. beloppet av den pensionsavgift som erlagts under år 1946 eller motsvarande räkenskapsår.

Det bör framhållas att vad förut sagts om avdrag för pensionsavgift avser den obligatoriska avgift, som erlägges enligt lagen om folkpensionering, icke den frivilliga avgift som tidigare erlagts enligt den äldre lagen om folk-pensionering men numera erlägges enligt lagen den 29 juni 1946 (nr 433) om frivillig statlig pensionsförsäkring. För sådan avgift må avdrag vid taxe-ring fortfarande åtnjutas med det belopp, som erlagts under beskattnings-året.

Föredraganden hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom propo-sition föreslå riksdagen att antaga inom finansdepartementet upprättade för-slag till

1) *lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);* samt

2) *förordning angående ändrad lydelse av övergångsbestämmelserna till förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.*

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter bi-trädde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen att pro-position av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gustaf Bjured.